

Redacția și Administrația:
Strada Timișorii Nr. 7.

TELEFON
interurban, local și comitatens
Nr. 20.

Adresa telegrafică:
„DRAPELUL“ Lugoj.

Manuscrise nu se înapoiază

Serisori nefrancate se refuza.

Proprietar-editor: Dr. Valeriu Branisce.

ORGAN NATIONAL-POLITIC.

Redactor responsabil: Dr. Corneliu Jurca.

APARE:
MARTI, JOI și SÂMBĂTA.

Prețul de abonament:

Pentru Monarchie: pe 1 lună 1 cor. pe 3 luni 3 cor. pe 6 luni 6 cor. pe anul întreg 12 cor.; pentru România și statele uniunii postale: 20 franci pe an.

INSERTIUNILE

se acordază conform tarifului.

Un număr singurat 10 bani.

DRAPELUL

Mocsáry.

Acest nume a ajuns să însemne în politica modernă a poporului maghiar, ceea ce se zice pe românește: „A bate toaca la urechea surdului“, căci nu alta e în lumina modernului șovinism maghiar ceea ce face Ludovic Mocsáry de aproape un jumătate de veac încoace cu o persistență și tenacitate rară.

La o bucată din istoria recentă a poporului maghiar a conlucrat acest bărbat, luminat de adevăratul patriotism și încălzit de sincera iubire de neam. A ajuns chiar în fruntea acelui partid, care în urma firii lucrului are cele mai adânci rădăcini în sufletul poporului maghiar, căci tinde deschis la independența statului ungar, și ajuns în fruntea acestui partid nu s'a lăsat răpit de curentul bolnăvicios, care întuneacă astăzi judecata și turbură sentimentele poporului maghiar.

Dar a bătut toaca la urechea surdului. Partidul propriu l-a desăvuiat, ba l-a dat chiar afară din viața activă politică și de aproape 2 decenii vedem cum acest bărbat se sbate în retragerea-i impusă de-a sila și cearcă să găsească ascultători în sinul poporului seu pentru solia ce vestește.

Zadarnică sbatere, căci nimeni nu voeste să-l asculte. Până în timpul ultim mai găsiă — cu oarecare rezerve — coloane deschise în presa maghiară. Acum și aceste s'au închis. Ultimul lui refugiu e broșura volantă, cum a scris și acum una despre criză, elucidând în special chestiunea «limbei de comandă» și a «naționalităților» din punctul de vedere al independenței Ungariei.

FOITA „DRAPELULUI“

O PROFESIUNE.

De Roberto Bracco.

== Traducere pentru «Drapelul». ==

Eră într-o seară de Septembrie, pe la orele 10. Prin strămta și întune-coasa Via della Piccolo Speranza se târă, asemenea unui fantom și cu pas nesigur, când pe lângă zidurile caselor, când prin mijlocul stradei, poticnindu-se ici-colea peste ridicăturile și scufundăturile pardoselei rele, un bărbat foarte slab, galbin la față, cu niște urme de favorite, cari făceau să se vadă bine gâtul slab, cu ochi de jumătate închiși, pe cap cu o pălărie diformă, unsuroasă; învălit într-o reținută veche, pe care ploaia și soarele a făcut-o verzuie; purtând în picioare niște papuci sdrenturoși, plini de noroiu; picioarele subțiri, tremurătoare, îmbrăcate în niște pantaloni mult prea scurți, zdrențuiți. La încercarea stradei Vico dei tre Pozzi, unde îmbulzeala mulțimei, care se re'ntorcea acasă, eră încă destul de mare, s'au

Putem fi însă pregătiți, că azi-mâne i-se închide și calea aceasta și că nu se va mai găsi tipograf în Ungaria, care să cuteze a scoate de sub teascuri produsele acestui spirit ager și luminat.

E ciudat aproape de neînțeles și totuși este adevărat! Și este de admirat cum nu descurajează acest bărbat, abandonat și desconsiderat de ai sei! E de admirat cum mai are chef și voie de lucru, când aceia, cătră cari se adresează, nu vreau cu nici un preț să-l asculte.

Și care este păcatul grozav al acestui martir al convicțiilor sale?! S'a pus în serviciul Muscalilor sau Nemților, a dușmanilor firești ai poporului maghiar? Nu! Dar este convins și caută să propage convingerea, că condiția «sine qua non» a independenței Ungariei este rezolvarea echitabilă a chestiunii de naționalități.

Iar în ochii șovinismului dominant este aceasta așa o crimă, încât autorul ei trebuie condamnat la muțenie, ca să nu mai poată propovedni ceea ce judecata cumpătată îi dictează.

Dar să nu creadă cineva că bătrânul Mocsáry suferă de vre-o slăbiciune pentru noi Români și celelalte popoare ale țerii, cari la olaltă — vezi Doamne, spre deosebire de Maghiari — sunt botezate «naționalități». Nu! El este Maghiar din tălpi până în creștet și iubește fervent poporul seu, mai fervent decât mulți, cari ne dăscălesc astăzi pe tema «patriotism»-ului.

El în bine înțelesul interes al poporului seu propagă ideea necesității absolute a unei transacțiuni juste între Maghiari și celelalte popoare ale țerii.

El nu este aderent al nenoro-

incovoiat genunchii omului nostru și căzû cu fața la pământ. Vanzătoarea de castane coapte, o muere cu trupul infoiat de grăsime, care și avea căldura într'un colț al răspântiei, scoase un strigăt de groază. Mulți trecători se opriră înaintea bărbatului căzut. Mai mulți alți curioși eșiră din prăvăliile, cari chiar trebuiau să se închidă, și parte remaseră pe prag știricind, parte alergeră ca să vadă din apropiere scena; și din casele derăpănite și cu rău nume eșiau femei frumoase și frizate după moda cea mai nouă, cu cisme elegante și cu haine de muselin terfelite, cari în întunerecul de jumătate fluturau în aer ca niște fantome.

Omul căzut la pământ nu se mișcă. Din toate părțile se auziau strigăte:

«E mort! E mort!».

«Sărmanul! A murit de foame!».

«Foamea l-a prăpădit!».

«Uitați-vă, în ce sărăcie a ajuns!».

«L-au lăsat să moară în mijlocul drumului!».

Un trecător de familie mai bună făcû observarea: «La dracu! Asta e o mârșăvie de necrezut! Nici baremi un polițist nu vezi pe-aci!».

Și alții adăuseră: «Într'un oraș civilizată n'ar trebui să se întâmple astfel de lucruri».

«Noi avem chiar numai oameni incapabili în magistrat».

citei politici a maghiarizării forțate, dar nu pentru-că un i-ar plăcea să vadă țeara aceasta alcătuită numai din Maghiari de rasă și nici pentru-că ar considera de nemorale tendințele de desnaționalizare, ci din simplul motiv că consideră unificarea de rasă a Ungariei de o utopie, pentru-că consideră — cum o spune în ultima broșură textual — «crearea statului național maghiar al lui Bánffy» prin forțarea ca toți Români, Sârbi, Slovaci etc. să știe scrie, citi și vorbi corect în limba maghiară de «o prostie cu carne» (= szemenszedett ostobaság)

El vede că a ne maghiariza nu se poate și ca om cu minte nu tinde la imposibil. El mai vede și aceea, că viața unui stat nu se poate așeza pe baze trainice prin o politică de guvernament care sparge în mod artificial populația țerii în două tabere dușmănoase și întărită pe aceste la luptă până la cuțit. El vede în nerezolvarea chestiunii de naționalități o primejdie stabilă pentru Ungaria și tocmai în interesul Ungariei, de a cărei existență este în primul loc legată existența poporului maghiar, reclamă cu foc juvenil o soluțiune justă și echitabilă.

El nu se teme de fantoma zugrăvită de șoviniști, că o soluțiune echitabilă a chestiei de naționalități învoalvă disoluția Ungariei. El vede mai departe și pricepe toate bine că interesele de viață ale Maghiarilor și ale celorlalte popoare băștinașe ale țerii se condiționează reciproc.

El înțelege pe deplin, că prin libertatea politică, cetățenească și națională, egală pentru toate popoarele țerii, nu numai că nu se despart și divizează popoarele cari de o mie de ani au dus-o împreună

«Guvernul e de vină la toate. Guvernul lasă pe oameni în lipsă și mizerie și în deplină necultură. Guvernul singur e responsabil pentru asta».

«Și-apoi ni-se mai spune, că trăim în semnul socialismului».

Dar una dintre tinerele femei, ce se îmbulziau aci, își făcû cu coatele drum prin mulțime și aplecându-se acum asupra bărbatului ce zăcea nemișcat, constată că el mai trăește.

«Nu e mort! Nu e mort!» începû ea să strige cât putû de tare, ca și cum ar fi voit să audă tot poporul. «Nu e mort!... Nu e mort!».

Apoi se întoarse cătră el cu compătimire sgomotoasă și-i strigă de mai multe ori în urechi: «Omule bun! Omule bun! Omule bun!... Ce te doare?... Vorbește! Ce te doare?... Vrei să bei?... Vrei să bei?... Vrei să mănânci?».

Omul scoase o mormăitură jalnică.

Atunci femeia se ridică triumfătoare, ridică brațele în sus și strigă cu voce și mai tare, în ton de trăsnet:

«El cere de mâncare!... Vrea să mănânce!... Nu e mort!... Vrea să mănânce!... Domnilor, el vrea să mănânce!»

Cereul de oameni fû strătăiat de vânzătoarea corpolentă de castane, care năvăli în grabă ca să-i dea o mână plină de castane. Tinera femeie des-

în bine și în rău, ci din contră că această libertate ar deveni chiar cheagul, care le va strânge mai tare de olaltă, înțelegându-și interesele comune de apărare și existență.

Soartea țerii și a poporului seu îl îndeamnă să propage pacea cu celelalte popoare ale țerii. Idealul de a vedea toate popoarele acestei țeri, strânse într'un mănunchiu zidind și așezând pe baze trainice independența țerii, dă putere și căldură convingerilor sale

Numai așa putem înțelege că bate necontentit toaca la urechea surdului, că nesuccesul unei vieți întregi de politician nu-l descurajează să profeseze și la adânci bătrânețe cu aceeași căldură și cu consecvență convingerile, pe cari le-a emis ca bărbat matur în puterea vieții.

Și dacă nu-l ascultă cei chemați din sinul poporului seu, nu dovedește aceasta altceva, decât că actualii politicieni maghiari sunt epigonii cari risipesc în mod păcătos avutul apucat dela giganti redeșteptării naționale maghiare.

În măsura în care compătimim pe cei ce nu vreau să asculte pe Mocsáry, trebuie să admirăm noi pe Mocsáry, care ține neclintit la sfințenia convingerilor sale și nu se lasă sedus de banalitatea popularității ce o oferă frazele resuflete ale curentului bolnav și fatal, ce stăpânește astăzi pătura suprapusă a poporului maghiar.

Manifestațiile șoviniste de astă seară.

Azi s'a ținut conferența tuturor partidelor și fracțiunilor de partid, cari aprobă ținuta coaliției în conflictul acut ivit între șoviniști și Coroană. Despre decursul conferenței aducem raport în nrul viitor. Deseară va avea loc retragere cu torțe în onoarea «apărătorilor constituției», Kossuth, Appo-

poiă grabnic în mijlocul atențiunii generale 2—3 castane, ridică cu o mână fruntea omului și-i vârî cu cealaltă mână o castană în gură. Și văzând că omul începe momentan să miște din făci, în ton mișcat aduse de veste mulțimei: «El o mănâncă! El o mănâncă!».

Observațiunile privitorilor luară altă întorsătură:

«Cine știe de câte zile n'a mănecat și n'a beut nimic!»

«Trebuie că e din casă bună, pentru-că n'are curajul să ceară milă.»

«Sărăcie rușinoasă!» zise sentențios omul care înjurase mai adineaori guvernul.

«Da, însă asta totuși e semn că oamenii nu vreau să lucre», repetă celălalt, care în amărăciunea sa spusese prostia despre socialism și acum continuă a se amestecă, fără pricepere, în toate lucrurile. «Ași vrea să știu spre ce scop se predică egalitatea!»

Într'aceea omul a înghițit castana a 2-a și s'a așezat pe spate cu ajutorul femeii în haină de muselin, a cărei râvnă milostivă a fost admirată de toți; și acum își ridică el de tot lin corpul, sprijinindu-se cu brațele. Publicul se uită la el, îi privi cu atențiune toate mișcărilor și începû a discuta despre incident cu murmur încet, din care

și Blănișy, etc. S'a hotărât ca «cetățeni patrioți» să meargă cu 5000 torțe și 1500 steaguri înaintea clubului independent; 1000 torțe vor fi purtate de studenți universitari. Socialiștii s'au pregătit și ei la contrademonstrațiuni. Ei au anunțat la poliție, că vor organiza și ei în același timp și pe același drum retragere cu torțe în favorul sufragiului universal. E deci probabil, că demonstrațiunile și contrademonstrațiunile de astăseară vor degenera earăși în bătăi între șoviniști și socialiștii internaționali. Contrademonstrațiunile socialiștilor internaționali sunt întrucâtva paralizate — spre bucuria șoviniștilor — prin socialiștii reorganizați și prin socialiștii creștini, cari de mult merg mână în mână cu șoviniștii. Măne vom ști cum au decurs manifestațiunile de astăseară.

Adunări populare românești. În zilele trecute și în zilele viitoare s'au ținut și se vor ține adunări populare românești, în cari și-au dat și-și vor da deputații naționaliști români seama înaintea poporului despre activitatea lor politică. Săptămâna trecută au fost prin cercurile lor dep. Dr. Aurel Vlad, Dr. Nicolae Comșa și Dr. Stefan C. Pop, iar în săptămâna viitoare își va ține darea de seamă în mai multe comune dep. cercului Sasca-montană Dr. Aurel Novacu. Pretutindenea s'a votat și se va vota o rezoluțiune, prin care se pretinde sufragiul universal secret fără restricțiuni.

Adunare populară slovacă. Oprită. Dumineca trecută avea să se țină la Rozsahegy o mare adunare populară a Slovacilor, dar primpretorele a oprit adunarea pe motivul tras de păr, că agitațiunile dela alegerile din urmă încă nu s'au calmat pe deplin și anunțatorii adunării nu ofer destulă garanță pentru susținerea păcii și ordinii publice. Contra orpeliștii s'a dat recurs la vicecomitele.

Principele Bulgariei la regele Carol. Se telegrafează din București: Conform știrilor private venite din Sofia, în cercurile de Curte de acolo se susține, că principele Ferdinand al Bulgariei va vizita în Martie viitor pe Regele României Carol. Sub raporturile prezente politice și în fața conflictului cu Grecia este această știre de însemnătate simptomatică.

Conflictul între România și Grecia. Ziarului «Neue Freie Presse» i-se telegrafează din București cu datul 29 Septembrie următoarele: «Cu toate nižuțele diplomatice și în special ale ambasadurilor austro-ungare și italiene în Atena, a convinge guvernul grecesc că n'are dreptate, și a-l îndemna la o ținută mai împăciuitoare, totuși se înăsprește tot mai tare conflictul. La această înăsprire contribuie mai ales purtarea ministrului grecesc plecat din București, care în interviuurile acordate jurnaliștilor greci se

eseia la iveală stima adâncă, ba chiar un fel de venerațiune. La indemnul femeii din casa defăimată, care femeie părea că împlineste o problemă de tot specială și care se bucură foarte că a putut ridica pe omul în picioare, veni din cantina din apropiere, trecând prin sute de mâni până la om, un pahar de vin întărit, o fluiditate groasă ca cerneala. Dar el beu numai o înghițitură și-și retrase apoi momentan gura dela marginea paharului arătând cu privire obosită, că nu mai poate bea.

«Se vede» observă femeia milostivă, «că nu-i dedat cu vinul».

După ce ea, nu fără efect favorabil, a folosit toate mijloacele, ca să învieze din nou pe omul, care părea mai înainte mort, s'a decis — încurajată prin rezultatul bun — să-i câștige omului și câteva parole; și ea îi promise aceasta în mod de tot amabil și cu voce așa de tare, încât și cei dimprejur au putut auzi. Ea eră de tot sigură, că rugarea ei va îndemna pe unul și altul să dăruiească sârmanului om câțiva soldii. S'a înșelat însă, căci partea mai bună a mulțimei s'a resfirat și a dispărut, precum se întâmplă când spectacolul e pe sfârșite. Mai rămăseseră numai câțiva ștregari, cari nu se săturaseră a-l privi curioși, și pe lângă aceștia mai erau pentru un moment de față câțiva trecători, cari nu

folosește de o limbă provocatoare și ofenzatoare contra României. Așa a declarat Tombazis cătră un redactor al foaiei «Scrip», că el a lăsat la ambasadă, ca dovadă a disprețului seu față de România, numai pe porttaşul.

În ministeriul român de finanțe au început lucrările pregătitoare pentru denunțarea tractatului comercial cu Grecia încheiat la 1900. Productele de proveniență grecească, al căror import în România va fi oprit, vor fi înlocuite cu mărfuri turcești și italiene. Afară de aceasta, guvernul român va detrage multor comunități bisericești grecești, cari există în mod ilegal în țeară, autorizația de a funcționa mai departe.

Revizia pactului din 1867.

— Discursul premierului Gautsch în camera imperială vieneză —

În camera imperială din Viena a ținut Vineri premierul austriac br. Gautsch un nou discurs, răspunzând oratorilor și ocupându-se în special cu revizia pactului dualist dintre Austria și Ungaria. În această chestiune premierul Gautsch a dat declarațiuni ca și premierul Fejérváry. Eată ce a zis Gautsch:

«De repețite-ori m'am declarat în această casă aderent al comunității și nici odată n'am lăsat vre-o îndoială, că guvernul se ține strict de învoelile făcute cu celălalt teritoriu de stat. Cu aceasta se poate aduce însă în consonanță reflexia, că — luând în considerare greutățile ce există de ani și apar de repețite-ori în raporturile reciproce — în loială înțelegere s'ar putea crea calea unei transformări oportune și dezvoltări a raportului existent. Obiectul reviziunii l-ar forma acele părți din pactul cu Ungaria, cari — fără să atingă încâtva legătura politică întemeiată pe timpuri perpetue — se refer la modul de tractare al chestiunilor comune, precum și la chestiunile, cari sunt supuse din timp în timp unei învoeli după principii egale. O astfel de acțiune trebuie la tot cazul să pornească din conștiință, că drepturile înscrise în legi, precum și libertatea de rezoluțiune a ambelor părți, cuprinsă în ele, nu poate fi atinsă în nici un chip. Comunicatele maghiare, că ar exista intenția de a supune legislația ungară vre-unei constrângeri, se bazează pe o concepție greșită. Căci noi recunoaștem dreptul de liberă dispoziție al Ungariei, păstrat în §-ul 68 al art. de lege 12 ex 1867 pentru cazul că n'ar succeda a ajunge la o înțelegere cu partea noastră a imperiului, referitor la raporturile reciproce economice, și noi suntem conștienți, că conform §-ului 61 al acestei legi înche-

prea aveau să se grăbească, cari însă — îndată ce femeia tină, bine frizată și bățator la ochi îmbrăcată, a atras atențiunea publicului asupra omului care ședea în mijlocul noroiului de stradă și a cerut pentru el barem câte un soldo — s'au depărtat deopotrivă neîncetători și dând din umeri, fără să mai privească înapoi.

În așteptarea zadarnică a monetei trecuse peste o jumătate de oră, când o Megăra* bătrână din colțul unei cocioabe din apropiere începă să sbiere cătră tinăra femeie miloasă:

«Heda, Carmela!... Heda, Carmela!... Vino odată!... La dracu, ce faci acolo?»

«Vin acuș... Plec îndată», răspunse grăbit femeia miloasă.

Și înainte de plecare ea voi să-și ceară scuze dela omul, care se simțea din ce în ce mai bine și care se plângea cu jumătate voce pentru indiferentismul oamenilor.

«Eu trebuie să plec, bunule om. Și eu sunt săracă. Eu sunt silită să duc această viață urită a rușinei, pentru că trebuie să dau băștelului meu de mâncare. Eu duc viața asta numai pentru el...»

Megăra — Una dintre cele 3 Furii din mitologia elină.

(Va urma).

erea unui pact în aceste chestiuni «trebuie să se îndeplinească prin un contract reciproc astfel, ca și învoelile similare ale celor doi teri de drept independente una de alta.

«Pentru acțiunea mea servește ca directivă a stimă fiecare drept străin, însă a pretinde aceeași măsură de stimă și pentru drepturile noastre. De altfel și legea ungară e stăpânită de spiritul unui arangement în deplin acord cu partea noastră a imperiului, și eu sunt convins, că ambele teritorii de stat, îndată ce noi cu seriozitate și bună voință supunem raporturile noastre economice unei examinări, vor ajunge iarăși la o formă de coexistență economică, din simplul motiv, că sunt date toate supozițiunile pentru un compromis natural al puterilor economice și pentru întregirea, avantajioasă ambelor părți, și compensația factorilor productivi de economie națională ai ambelor state. Ca mijloc potrivit pentru delăturarea neînțelegerilor și interpretățiunilor neclare imi par deputații un il e istoric acceptate și prevăzute și în legea austriacă, cari s'ar forma prin alegere liberă din partea ambelor corpuri legislative, de sine înțeles — accentuez încă odată — pe lângă susținerea dreptului de legislativă de sine stătător, independent al ambelor părți.

«Guvernul își rezervă dreptul a lua la momentul potrivit inițiativa în această chestiune față de cameră și — în caz că ar fi aleasă la noi o deputațiune — a o sprijini cu toate mijloacele și puterile la îndeplinirea problemelor ei grele. Momentul îl consider sosit probabil atunci, când prin tractate comerciale vor fi asigurate bazele pentru viața economică a ambelor state. Imediat după aceea vor avea să înceapă deputațiunile opera mare, ca să nu se pornească iarăși un period de disenziuni și gravamine reciproce. Fiecare pronunțare loială produce efecte stabile. De ar succeda a pune capăt nesigurantei existente și în locul continenelor neplăceri a crea o formațiune satisfăcătoare a relațiunilor economice, atunci aceasta va fi o binecuvântare pentru popoare, un avantajiu pentru ambele state, un folos pentru Monarhie. Atunci însă va dispărea — sperăm — și acel ton iritat, care se observă așa de des în publicitate la discutiunea raportului față de Ungaria și pe care îl regret adânc, pentru că el numai discordează și nu promovează lucrurile. Noi am intră în aceste pertractări în spiritul prevenirii loiale și cu deplină considerație a intereselor legitime a celeilalte părți; noi însă am înzistă cu cea mai mare rezoluție și într'acolo, ca gravaminele și pretenziunile noastre îndreptățite să afle considerațiunea indispensabilă. Fiecare prietin al Monarhiei, fiecare prietin al Austriei și Ungariei trebuie să dorească, ca acest lucru să fie o operă a păcii și ca ambele părți să nu fie stângherite în privința economică, iar Monarhia să se ridice cu puteri noi».

După vremuri...

În n-rul de Duminecă al ziarului budapestan «Bud. Hirlap» reproduce dl Paul Hoitsy după o publicațiune a fostului director al arhivei secrete din Viena Hormayr (apărută la începutul secolului trecut următorul concludz luat în *consiliul de coroană* ținut sub Împăratul-Rege Ferdinand II, azistând la acest consiliu de coroană Nunciul papal, ambasadorul spaniol, cardinalul Ditrichstein, guvernorul Moraviei, beliducele Wallenstein și conții Eggenberg și Hanach:

«Asupra acestor Maghiari barbari ar trebui trimiși guvernanți străini, cari să le dee legi cu totul noi și volnice, ca să-i oprime în mii de feluri, exchizând orice apărare de drept, ca să nu fie pentru ei nici o scăpare.

«Iar dacă se vor adresa Maghiarii pentru aceste la Viena, să li-se spună, că Maj. Sa nu are nici o cunoștință despre toate aceste și că asemenea proceduri îi sunt în cea mai mare măsură neplăcute.

«În modul arătat nu vor face vinovat pe Împărat aceste bestii, cari

nu văd mai departe decât vârful nasului și întreaga lor ură se va îndreptă asupra guvernatorilor.

«Acești guvernanți însă să nu cedeze din scopul lor mare nici cât un fir de păr, nici chiar în fața plângerilor și primejdiilor. Să facă totul ca să agite pe Maghiari prin apucături clandestine până la nebulie și față de rezistenți să iscodească pedepse ne mai auzite.

«Atunci negreșit va organiza această națiune mândră pe libertatea sa și nedeprensă la jug o resculare contra guvernanților. Aceasta apoi ar servi pretextul dorit, ca să se aplice contra trădătorilor pedepse și schingiuri neomenești fără sentință și drept.

«Astfel apoi vor solicita Maghiarii prigonii până la desperare ajutorul vecinilor și soților lor de credință, tradarea de Majestate va încolți și se vor putea decapita magnații țerii, cari au stat până acum în calea introducerii stăpânirii absolute».

Dl Hoitsy spune, că acest proces verbal redigeat în consiliul de coroană l-au subscris toți cei prezenți, în frunte cu Ferdinand II.

Frumoase vremuri!

Informațiuni.

† Virgil Dogariu fiul d-lui Toma Dogariu jude la Curia regească și al soției sale Catarina născută Maniu, a încetat Duminecă din viață la Budapesta după un morb îndelungat și greu, în al 34 an al etății sale. Rămășițele pământeste s'au transportat ieri la Lugoj și vor fi depuse azi, Marți la ora 11, a. m. — săvârșindu-se ceremoniile funebrele în cimiteriul gr. or. român — spre eternă odihnă în cripta familiei, ear mâne Mercuri se va servi parastas în biserica catedrală. Primească greu cercata familie sincerele noastre condolențe.

Congregațiunea ordinară de toamnă a Comitatului nostru se va ține — precum am anunțat dejă — Miercuri la 11 Oct. st. n., având la ordinea zilei 160 obiecte, între cari: preliminarul comitatens și al fondului de penziune pro 1906, precum și votarea unui impozit adițional comitatens de 3%, pentru acoperirea lipsei, ce se arată în aceste preliminare, apoi raportul vicecomitelui și al comisiei de scontrare, rescriptul ministrului b. Fejérváry privitor la numirea cabinetului, mai multe curende comitatense în chestia crizei politice, dispozițiuni referitoare la alegerea membrilor comitatens în locurile devenite vacante înainte de vreme, lista viriliștilor pentru 1906, întregirea comitetului administrativ, alegerea comisiei verificatoare, admoniția ministrului în chestia rezistenței pasive a comitatelor, chestiunea căii ferate Caransebeș-Hafeg, întregirea salariilor notarilor comunali, apelațiuni contra mai multor restaurări comunale ș. m. a. Fără îndoială va avea loc o desbatere politică mai agitată, care va fi garnisită și cu alegerea dela Bocșa, precum și cu volnicia d-lui protopretore Gartner, când cu adunarea dela Sacul.

Societatea corală «Carmen» din București, care a avut amabilitatea să dea la 20 August n. un concert splendid reușit în orașul nostru Lugoj și prin vizita sa la Lugoj a lăsat cele mai plăcute și neșterse amintiri în sufletul Românilor din Lugoj, și-a ținut Mercuria trecută ședința de deschidere a noului an societar. Ședința s'a ținut în sala «Turnverein» din București. Domnul Teodosiu, neobositul vicepresident al societății, a cetit raportul despre excurziunea societății în Bănat (la Lugoj) și în Ardeal, felicitând și mulțumind tuturor, cari cu talentul, munca sau bunăvoința lor au contribuit la succesul acestei fericite excurziuni. A mulțumit apoi dlui ministru român al lucrărilor publice, care a acordat membrilor bilete de liber parcurs în țeara românească; a mulțumit și guvernului ungar, care a avut amabilitatea (!) să respingă cererea de reducere pe căile ferate ungare, deși guvernul român a acordat reduceri tuturor societăților

maghiare, cari au trecut prin România. Dirigentul societății, inimosul domn Kiriac a mulțămii membrilor pentru concursul dat și a anunțat, că Regele Carol a iscălit decretul, prin care societatea «Carmen» e declarată persoană morală. În fine s'au cetit mai multe dări de seamă, făcute de gazele străine și românești despre excurzia în Banat și Ardeal.

Redactor condamnat pentru agitație și calumnie În ultimul număr de Duminică al ziarului «Tribuna» din Arad se publică în întregime sentințele prin cari dl Sever Bocu, redactorul responsabil, e condamnat 1) la 3 luni temniță de stat și 500 cor. amendă pentru agitație contra naționalității maghiare ce ar fi comis-o prin articolul «Tribuna» din nrul 1 (7 Ian. 1904) și 2) la 14 zile temniță și 100 cor. amendă pentru calumnie ce ar fi comis-o prin articolul «Un fibirău nebun» din nrul 181 (17 Oct. 1903).

Slovaci deținuți pentru pretinse crime politice. La Rozsävölgy au fost arestați 5 Slovaci (1 comerciant, 1 măestru și 3 calfe) pe motiv, că la alegerea de deunăzi din Liptó-Szt.-Miklós ar fi ținut drumul alegătorilor, ar fi oprit pe cei-ce nu voiau să voteze cu candidatul slovac Stodola a intră în comună și ar fi ațâțat pe alegătorii slovaci să bată pe alegătorii maghiari. Comerciantul Jeszensky, unul din deținuți, a fost pus pe picior liber, după-ce a depus cauție de 20.000 coroane.

Profesor de universitate condamnat la moarte. Docentul privat la universitatea din Petersburg, Tach-Tsoglo a fost condamnat de tribunalul din Jekaterinoslaw la moarte prin ștreang, pentru-că ar fi atacat pe locotenentul de poliție Sisko, care însă a fost numai rănit ușor. Condamnatul, care e tot-odată ofițer în rezervă, a primit sentința cu deplină liniște și cu sânge rece.

Telefon între Budapesta și București. În zilele următoare se va deschide linia telefonică Budapesta-București. Guvernul român a numit o comisie, care să pertracteze cu guvernul ungar și austriac pentru crearea de noi linii telegrafice și telefonice între Austria, Ungaria și România.

Femei... medici. Sâmbătă au fost promovate la universitatea din Budapesta 2 femei doctori în medicină. Cu aceste numărul medicilor-femei din țară se urecă la 14.

Stössel, apărătorul «Port-Arthur»-ului în lupta Rusiei cu Iaponia, a fost lovit de apoplexie; partea stângă a corpului său e paralizată total.

Starea sămănăturilor în Septembrie. Ministrul de agricultură publică, pe baza datelor din toată țeara, raport despre starea sămănăturilor în Sept. Cucuruzul a rămas foarte slab în cea mai mare parte a pusteii ungare, ba în unele locuri e nimiciv aproape total. În ținuturile dela țărmul drept și stâng al Dunării recolta cucuruzului e mijlocie, pe țărmul drept al Tisiei, în Banat și prin Ardeal recolta e slab mijlocie. Cartofii de toamnă, în urma secetei, au rămas mici. Recolta cartofilor numai în ținuturile de lângă Dunăre e mijlocie, încolo e slab mijlocie. N a p i i de zăhar și de nutreț s'au înviorat puțin în urma ploilor din urmă, dar stagnarea cauzată de secetă nu se mai poate repara. Calitatea e bună la napii de zăhar, dar cantitatea e slabă sau slab mijlocie. Fânățele și livezile s'au îndreptat prin ploile din urmă dar nu se pot cosi, ci se folosesc ca pășune bună pentru vite. Poamele au rămas slabe, atacate de secetă și de vermi. Nucile, prunele, perele și merele au dat numai pe unele locuri recoltă mulțămitoare.

Scumpirea petrolului. Isovoarele de petrol de la Baku în Caucazia parte au ars, parte s'au întrerupt pe mai mult timp exploatarea lor din cauza măcelurilor înfiorătoare din zilele trecute. Din cauza aceasta s'a scumpit petrolul în toate piețele din lume. La noi au decis rafineriile de petrol din țară în ședința lor ținută zilele aceste la Budapesta să urce prețul petrolului în raport cu urcarea prețurilor în străinătate.

Dr. Iosif Siegescu, profesor gimnazial în Budapesta, a fost promovat Sâmbătă doctor în dreptul canonic. Prin aceasta dl Dr. Siegescu are 3 diplome de doctor: la 1896 a fost promovat doctor în teologie, la 1897 doctor în filozofie, ear acum a fost promovat doctor în dreptul canonic.

Lupte cu bande în Macedonia. Dintre luptele cu bande de revoluționari, ce se repetă aproape zi de zi în Macedonia, e una din cele mai feroase lupta dela Stramino. O trupă de Turci a impresurat pe dealurile stâncoase dela Stramino pe conducătorul bulgar Leonid și 4 revoluționari bulgari. După o luptă sălbatecă, în care trupa a pierdut 9 morți și 7 răniți, între cari un ofițer, au reușit Turcii să ucidă pe cei 4 revoluționari.

Cinci episcopi noi. Maj. Sa va numi în timpul apropiat cinci episcopi noi romano-catolici: pe Iuliu Várossy, episcop în Alba-Regală, il va numi arhiepiscop în Kalocsa; pe Dr. Ottocar Prohászka, profesor de universitate, il va numi episcop în Alba-Regală; pe contele Iuliu Zichy, secr. papal, episcop în Cinci-Biserici, pe canonicul Bela Mayer din Kalocsa episcop la Sătmăr și pe canonicul Lud. Balázs din Vaț episcop la Rozsnyó.

Filoxera la Romani. Renumitul profesor italian Dr. Leopoldo de Feis a dovedit pe baza cărților antice, că Romanii nu numai cunoșteau filoxera, ci știau s'o și nimicească. Astăzi trebuie să nimicim viile atacate de filoxeră, dar Romanii aveau un leac, cu care nu numai omorau filoxera, ci împedeau și răspândirea ei. Profesorul Dr. Leopoldo de Feis a aflat acest leac vechiu, numit «ampelite» și l-a publicat. Remâne să se constate de e bun leacul sau nu.

Erupția Vezuului. Vezuul a erupt și activitatea lui e tot mai vehementă. Din craterul mare se ridică la 300 metri materiile arzătoare, cu bubuituri de tunet. Din crater mai ese cenușă neagră. S'a format și un crater nou, din care ese lavă ferbinte.

Procesul lui Ugron pentru falimentul casei secuști de păstrare s'a terminat Vineri înaintea tribunalului din Odorheiul-secuiesc. Ugron a fost condamnat pentru faliment fraudulos produs prin conducere ușuratică la 3000 coroane pedeapsă în bani, care se poate schimba în 5 luni închisoare, precum și la plățirea speselor de proces în sumă de 10.500 coroane, cari însă au fost declarate deocamdată neincassabile. Ceilalți 10 acuzați au fost achitați. Ugron a apelat, asemenea și procurorul.

Mandatul fostului ministru Nyiri. Curia a sistat orice procedură în afacerea alegerii de deputat a fostului ministru Nyiri la cercul II al Budapestei, pentru-că Nyiri în decursul investigații acestei alegeri a abzis de mandat. Cheltuelile de investigație, în sumă de 14.084 coroane au să le plătească cei cari au dat petiție contra mandatului lui Nyiri. Advocaților, cari au avut parte activă în această afacere, 5 la număr, Curia le-a judecat onorarii grase, în sume de 4750—6900 coroane; fiecare parte are să și plătească pe advocații sei. Astfel cheltuelile totale ale acestei petiții sunt de peste 30.000 coroane.

Contele Witte. Țarul a ridicat pe dl Witte, care și-a câștigat merite neprețioase pentru încheierea păcii, favorabile Rusiei, la rangul de conte.

Expoziție de copii. În Belgia s'a aranjat deunăzi o expoziție de copii. 178 copii de 1—3½ ani au fost expuși înaintea publicului. Scopul expoziției a fost ca medicii să constate greutatea, dezvoltarea danturii și modul de nutriție al copiilor. S'au împărțit 38 premii pentru copiii cei mai bine dezvoltați.

Opt oameni au fost mușcați în Timișoara de un câne turbat. O văduvă cu fiica ei încuiaseră cânele lor în odaie și plecaseră. Opt zile a stat cânele închis fără mâncare și beutură destulă. Întorcându-se văduva și fata ei acasă, au fost mușcate de cânele lor. Au mai fost mușcați de același câne și alți 6 oameni, cari locuiau în vecini, precum și mai multe mâțe. Abia peste 4 zile s'a făcut irățarea poliției, care a dispus nimicirea cânelui și a mâțelor muș-

cate, iar pe cei 8 mușcați i-a transportat la institutul Pasteur din Budapesta.

Accident de tren. Pe linia ferată industrială a societății din Transilvania pentru industria de lemn s'a ciocnit o locomotivă cu un vagon de persoane. O femeie a fost ucisă, cinci călători au fost grav răniți.

Colera. La Berlin a obvenit încă un caz de coleră, ear în Prusia ostică încă 2 cazuri. Colera a isbucnit și în Rusia de sud, mai ales în Basarabia. Din Chișineu (capitala Basarabiei) se anunță că șe ase persoane au murit acolo de coleră. În urma acestora guvernul român a închis și punctul de trecere în România Ștefănești și a înăsprit măsurile de siguranță de-a lungul graniței rusești.

Petrecere românească... în America. Românii din Cleveland (America) au aranjat zilele trecute o petrecere (picnic) românească pentru sporirea fondului nou înființatei comunități bisericești gr. or. în Cleveland. Venitul curat a fost de 250 dolari (1250 coroane).

Împăratul Wilhelm și muncitorii. Revista germană «Zukunft» publică următoarele cuvinte, ce le-ar fi zis împăratul Wilhelm către cancelarul Bülow: «Acum e plin blidul cu compot și deocamdată s'a făcut destul pentru muncitorii».

Colera. În Polonia rusească s'au bolnăvit de coleră într-o săptămână (21—27 August) 47 oameni, dintre cari 10 au murit. Peste tot au obvenit până acum în Polonia rusească 50 cazuri de coleră, între cari 28 cu sfârșit mortal.

Numărul oamenilor trăsniți. În decursul anilor 1897—1903, va să zică în 7 ani, au fost uciși de trăsnet în Ungaria 1027 oameni, va să zică pe an cam 147 oameni. Dacă asemănăm acest număr de morți năprasnice cu numărul locuitorilor, aflăm că dintre un milion de locuitori 8 au fost trăsniți de fulger, sau la 130 mii suflete unul a fost trăsnit. Oamenii au fost trăsniți mai ales afară în liber, mergând, fugind, sub clăi, în trăsură, sub pomi și în odae. În 1903 au fost trăsniți afară în liber 93 oameni. Mai mulți au fost trăsniți, în cei 7 ani, pe teritoriul comitatului Bihar, iar în com. Esztergom n'a fost trăsnit în cei 7 ani nici un om.

Cărți și reviste

Dicționarul Alexi român-germân și germân-român. Editura librăriei H. ZEIDNER, Brașov (fondată 1867).

Despre acest dicționar primim următoarea recenziune:

Prin introucerea obligată a limbii germane în planul de învățământ al României, s'a pus baza pentru învățarea sistematică a limbii germane în școlile medii din România.

Dar mai cu seamă pentru comercianții, meseriași și industriași e foarte folositoare cunoștința acestei limbi.

Ce este mijlocul cel mai de folos pentru învățarea unei limbi? Pe lângă conversațiune un dicționar bun. După cunoștința noastră este cel mai recomandat: dicționarul Alexi, român-germân și germân-român (editura librăriei H. Zeidner, Brașov) fiind-că: 1) întrece pe toate dicționarele de mai înainte prin perfecțiune fiind-că ia în considerațiune și limba Moldovei și Bucovinei. 2) Bate cu plăcere la ochi prin exactitatea tipografică, prin care minunat de curând se poate găsi fie-care cuvânt. 3) Uzează de ortografia germană și română cea mai nouă. 4) Prețul eștin face ca și oameni mai săraci să și cumpere dicționarul. Prețul este: partea română-germână, broșat cor. 4.50 = fr. 5.00, cea germână-română cor. 3.60 = fr. 4.

Ambele părți împreună legate în ½ piele fină cor. 10.—

Dicționar de muzică, de T. Popovici, cu mai multe ilustrațiuni, Sibiu, 1905. Tiparul lui W. Krafft; prețul broșat 2.50 cor., legat în pânză 3 cor. Comande pot fi făcute sau la autor în Sibiu, sau la librăriile: Librăria arhidiecezană și Librăria W. Krafft în Sibiu, Librăria diecezană în Caransebeș și Librăria I. Ciuren, Brașov. La comande e mai bine a trimite prețul înainte plus 15—25 fileri pentru porto, franco, sub bandă.

VARIETĂȚI.

La maghiarizarea numelor. Revista «Deutschland» povestește despre maghiarizarea numelor în Ungaria următoarea anecdotă: Un negustor din Ungaria, care de zeci de ani a avut numele Samuel Berger, primește odată la locuința sa din Budapesta vizita unui prietin al seu din Graz și-i spune cu această ocaziune, că pe el nu-l mai cheamă Berger, ci de câteva zile a luat numele Dezsebenyi și a ajuns liferant maghiar la curtea regală. El l-a condus pe oaspele seu prin oraș și i-a arătat minunățiile capitalei. Așa au ajuns și înaintea statuei lui Szécsenyi. Austriacul admiră statua, apoi caută inscripția și o descifrează și în fine întreabă pe prietinel seu maghiarizat: Szécsenyi? Hm! Cum l-a chemat mai înainte?

Știri ultime.

Căpitanul poliției din Budapesta a oprit retragerea cu torțe în onoarea conducătorilor coaliției, ce eră organizată pe azi, precum și retragerea cu torțe a socialiștilor pentru sufragiul universal.

«Cetățenii apărători ai constituției» după ce au protestat contra opreliștei au hotărît să aranjeze la 6 Octombrie n. pelerinagiu la mormântul lui Batthyány.

La Brünn au avut loc Duminică încăerări sângeroase între Germani și Cehi pentru universitatea boemă, ce pretind Cehii să se înființeze în Brünn. Câteva sute de oameni au fost răniți. Profesorul Wellner a fost rănit așa de grav la un ochiu, încât medicii au trebuit să-i scoată ochiul.

Cursul pietei Lugoș.

Marfa	greutate	coroane	bani
Grâu prima calitate	90	13	80
de mijloc	85	13	—
Săcară prima calitate	80	12	—
de mijloc	75	11	40
Orz prima calitate	80	12	40
de mijloc	75	12	—
Ovăs prima calitate	45	13	—
de mijloc	40	12	—
Cucuruz prima calitate	85	13	20
de mijloc	85	13	—
nou	10	—	—
Faină 0.	85	22	27
prima	85	21	59
II	85	20	91
brună IV	85	19	80
Orez	1-	40	48
Gris	80	32	—
Arpăcaș	70	36	56
Mazăre	90	40	48
Linte	85	60	48
Fasole	80	34	36
Mălaiu mărunț	70	—	40
Cartofi	—	9	10
Fân prima calitate	—	4	—
de mijloc	—	3	50
Paie	—	1	20
Stejar	—	6	20
Cărbuni de peatră	—	4	40
de Petroșeni	—	4	—
Oloiu de rapită	—	80	96
Lumini de stearină	—	80	84
topite	—	—	—
Săpun	—	80	72
Carne de vită I. calitate	—	1	28
II.	—	1	20
Unsoare de porc	—	1	76
Sămânță de chimin	—	84	—
Sare, bucăți	—	22	—
Zăhar	—	80	—
Vin	—	92	—
Spirt I.	—	15	—
II.	—	14	—

PROGNOSA

institutului reg. magh. meteorologic pentru 3 Octombrie n. 1905.

Ploi. Ici-colea Furtuni.

Pun în vânzare

80 mii viță americană altoită cu viță europeană cu rădăcină prima clasă, precum:

- Muscatele negru
  - "   alb
  - "   roșu
  - Ceaslă roșie și roză
  - Ceaslă albă în 5 colori
  - Cei mai renumiți struguri de masă.
- Prețul: **85 florini mia.**

Apoi scădarcă, oporto, burgundi, garbonet pentru vinuri roșii, ear pentru vinuri albe:

Lămpău, furmint, risling, mezes, erdei, rujiță, dincă și ezerio, acestea cu 80 fl. mia de oltoi.

Atrag atențiunea on. proprietari de vii, că vinurile dela Ménes sunt cele mai renumite, și cei ce doresc a-și planta via cu astfel de soiuri bune și veritabile să se adreseze cu încredere la dl

Kovacevici George

notar comunal în

Red. (x-1) (com. Arad) **Ménes.**

1414. végreh. szám. 1905.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a lugosi kir. járás-bíróság 1905. évi V. I. 655. számú végzése következtében Dr. Pop Izidor ügyvéd által képviselt Stefaniga Pável javára Prokojám Mária s tsai ellen 128 kor. és jár. erejéig 1905. évi április hó 15-én foganatosított biztositási végrehajtás útján lefoglalt és 895 kor.-ra becsült faépületek, szarvasmárhák, lovak, kocsik, stb.-ből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a lugosi kir. járás-bíróság 1905. évi V. I. 655. számú végzése folytán 128 kor. tőkekövetelés, ennek 1904. évi november hó 20 napjától járó 6% kamatai, és eddig összesen 120 kor. 80 fill.-ben bíróilag már megállapított költségek erejéig Zsuppán alperesek lakásán leendő eszközzésére

1905. évi okt. hó 9.-én déli 12 órája

határidőtől kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igénynek becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Lugoson 1905. évi szep. hó 24.-én.

Frank Zoltán

Nr. 190 (1-1) kir. bírósági végrehajtó.

Numeri singuratici din ziarul „DRAPELUL“ se află de vânzare în librăriile **Adolf Auspitz și Coloman Nemes.**

BIBLIOGRAFIE.

Am primit:

Album de broderii și țesături românești, compus și editat de Minerva Cosma. Proprietatea Mariei Cosma. Quart mare, elegant compactat cu XXI foi artistice executate. Prețul 16 coroane.

Dr. Constantin Ignea,

medic univ., specialist în boale de femei, boale de nervi, operator, etc.

și-a început praxa medicală în Lugoj.

Orele de consultațiune: 10—11 a. m. și 2—4 p. m.

la locuința sa din palatul institutului „Poporul“,

Piața Isabella.

Nr. 121 (x-31).

„Lugosana“

institut de credit și economii ca societate pe acții în Lugoj.

Anul fondării 1889.

Capital social 300.000 Cor.

Fondurile proprii c. a. 90.000 Cor.

Depuneri spre fructificare

1.500.000 Cor.

acordă împrumuturi cambiale cu acoperire ipotecară și pe lombard cu 8%, escomptează cambii cu 3 eventual cu 2 subserieri pe timp de 3 până la 6 luni, de ale privaților și de ale corporațiilor cu 7-8%, primește depuneri spre fructificare fara anuț cu 4%, cu anuț 5%.

Darea după interese o solvește însuși institutul.

Nr. 8. (x-56)

Direcțiunea.

Pravul Bauer

patentat

Mijloc excelent și sigur pentru combaterea incendiilor

probat și aprobat

de autoritățile publice

se poate căpăta

în cantități mici și mari

la ferăria

Anton Haberehrn

Nr. 10 (x-72)

Lugojul-român

vis-à-vis de cafeneaua »Corso«

Provocare și apel

cătră on. conducere a comitatului Caraș-Severin, cătră magistratul orășenesc și cătră proprietarii de roalități, etc. etc.

E supremă necesitate a aduce respectuos și conștientos din nou aminte on. public **pravul de stins al lui Bauer**, înainte de a se întâmpla eventuale catastrofe. Pravul acesta oferă și a oferit cel mai favorabil, aprobat și eficace mijloc contra incendiilor bătutoare.

Se recomandă fiecăruia a cumpăra acest prav. Despre modul de folosire se dau bueros deslușiri în localul de vânzare-amintit mai sus.

COMPOZIȚIUNI MUSICALE de G. Porumbescu

se află de vândare la

REDACTIA „DRAPELUL“

cu următoarele prețuri:

- Imn de urare, pentru 2 voci și pian. . . 50 bani.
- Frunță verde mărgărit, p. voce și pian 50 >
- Basme lășene, vals p. pian . . . 1 cor. 50 >
- Uvertură la „Crai nou“, p. pian 1 > 50 >
- Baladă, pentru violon și pian 1 > 25 >
- O roză vestejită, p. voce și pian 1 > >

La comande prin postă este de a se alătura 10 bani pentru costul postal de bucată.

Comandele sunt a se face direct la

Redacția „Drapelul“ — Lugoj.

Edițiunile Despărțământului Lugoj

al

Asociațiunei pentru literatura română și cultura poporului român.

I.

Victor Vlad Delamarina.

POESII.

Bănățenesci. — Intocmiri.

Adunate și arangeate de Dr. Valeriu Branisce. 1 volum 8° cu 68 pag.

Prețul 30 bani.

II.

Bănățeanul.

DEPRINDERI PĂGUBITOARE.

Sfaturi și învățături.

Seria primă. Edițiune îngrijită cu conșimțământul autorului de Dr. Valeriu Branisce. 1 volum 8° cu 68 pag.

Prețul 30 bani.

III.

Dr. Athanasie Marienescu.

DIALECTUL ROMÂN BĂNĂȚIAN.

Studiu scris pe baza poeziilor dialectice ale lui Victor Vlad Delamarina. 1 broșură 8° cu 28 pag.

Prețul 15 bani.

La comandele din provincă este a se alătura și porto-ul poștal.

Comandele se pot face sau prin redacția ziarului „Drapelul“, sau direct la secretariul Desp. Lugoj: **Dr. Valeriu Branisce.** — Prețul se poate trimite și în mărci poștale.